Ο ΝΕΟΣ ΜΕΤΡ ΤΟΥ ΣΑΣΠΕΝΣ

Πηγή: BHMAGAZINO Σελ.: 12-13 Ημερομηνία έκδοσης: 24-12-2021

Αρθρογράφος: Επιφάνεια: 2233.52 cm² Κυκλοφορία: 0

Θέματα: ΒΙΒΛΙΑ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ο ΝΕΟΣ ΜΕΤΡ ΤΟΥ ΣΑΣΠΕΝΣ

Ο βρετανός συγγραφέας Στιούαρτ Τέρτον μιλάει στο BHMAgazino για το νέο βιβλίο του και για τα ταξίδια που του καθόρισαν τη ζωή, ενώ εξηγεί γιατί αγαπά το «Δόκτωρ Τζέκιλ και κύριος Χάιντ».

ΑΠΟ ΤΟΝ **ΓΙΩΡΓΟ ΝΑΣΤΟ**

Γεννημένος στο Γουίντνες της Αγγλίας, ο Στιούαρτ Τέρτον σπούδασε Αγγλική Λογοτεχνία και Φιλοσοφία στο Πανεπιστήμιο του Λίβερπουλ. Εργάστηκε επί έναν χρόνο ως εκπαιδευτικός στη Σανγκάη και στη συνέχεια ως δημοσιογράφος στο Λονδίνο. Μετακόμισε στο Ντουμπάι, όπου εργάστηκε για τρία χρόνια ως ταξιδιωτικός ανταποκριτής προτού επιστρέψει στο Λονδίνο και γράψει, έπειτα από ξαφνική έμπνευση που είχε κατά τη διάρκεια αεροπορικού ταξιδιού, το πρώτο του μυθιστόρημα, με τίτλο «Οι επτά θάνατοι της Εβελιν Χαρντκάστλ», το οποίο έγνε μπεστ σέλερ, του χάρισε το Βραβείο Costa Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα το 2018 και μεταφράστηκε σε 28 γλώσσες. Στο δεύτερο λογοτεχνικό έργο του, «Ο Διάβολος και τα σκοτεινά νερά», που κυκλοφόρησε πρόσφατα στα ελληνικά από τις εκδόσεις Μεταίχμιο, ο 41χρονος συγγραφέας παρουσιάζει ακόμη ένα συναρπαστικό μυστήριο προς επίλυση, τοποθετώντας αυτή τη φορά τους γοητευτικούς χαρακτήρες του στην κλειστοφοβική ατμόσφαιρα ενός ιστιοφόρου του 17ου αιώνα και καταφέρνει να κρατήσει αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη παρά τις περισσότερες από 600 σελίδες του βιβλίου. Δεν είναι τυχαίο το ότι και τα δύο πονήματά του θα μεταφερθούν οσονούπω στη μικρή οθόνη.

Ποια ήταν η έμπνευση για το νέο σας μυθιστόρημα, κύριε Τέρτον;

«Δεν ήθελα να γράψω τους "Οκτώ ή εννέα θανάτους της Εβελιν Χαρντκάστλ", ένιωθα ότι πολύ εύκολα θα μπορούσα να πέσω σε μια τέτοια παγίδα και να επαναλαμβάνω συνέχεια το ίδιο περίπου πράγμα σε όλη μου την καριέρα. Εθεσα στον εαυτό μου την πρόκληση να δημιουργήσει κάτι εντελώς διαφορετικό ώστε να μην μπορεί κανείς να με τυποποιήσει. Ηξερα λοιπόν ότι θα άλλαζα εντελώς κατεύθυνση, όμως την έμπνευση για τον "Διάβολο και τα σκοτεινά νερά" τη βρήκα στο παρελθόν μου: έκανα backpacking στην Αυστραλία πριν από 20 χρόνια, στα 21 μου, και είδα σε μια έκθεση στο Ναυτικό Μουσείο του Περθ την ιστορία του πλοίου Μπατάβια. Το 1629 το καράβι ναυάγησε, 200 από τους επιβαίνοντες βρήκαν καταφύγιο σε κοντινό νησί. Ο καπετάνιος πήρε μια βάρκα κι έφυγε για να αναζητήσει βοήθεια. Οταν επέστρεψε ένας κοινωνιοπαθής είχε σκοτώσει τους 125 από αυτούς. Δεν ήθελα φυσικά να αφηγηθώ μια τόσο αποτρόπαια, τόσο καταθλιπτική ιστορία, κράτησα την ατμόσφαιρα της εποχής, τις δεισιδαιμονίες, το γεγονός ότι υπάρχει ένας δολοφόνος μέσα στο πλοίο και έφτιαξα μια τρομακτική πλοκή με ένα μυστήριο α λα Σέρλοκ Χολμς στο επίκεντρο».

Το νέο μυθιστόρημα του Στιούαρτ Τέρτον είναι εν μέρει εμπνευσμένο από μια αληθινή τραγωδία.

Είναι φανερό από το βιβλίο ότι κάνατε έρευνα για τις συνήθειες της εποχής. Ποια trivia σας ξάφνιασαν;

«Οτι οι ναυτικοί κατέληγαν να πλένουν τα ρούχα τους με ούρα και όχι με θαλασσινό νερό, επειδή το νερό της θάλασσας τούς προκαλούσε μετά υπερβολική φαγούρα. Στη μακρά λίστα των αηδιαστικών πραγμάτων που έμαθα, αυτό είναι ίσως το πιο αηδιαστικό. Μου έκανε επίσης φοβερή εντύπωση η τόσο σαφής και αυστηρή διάκριση μεταξύ των επιβατών: το καράβι ήταν χωρισμένο στα δύο. Στο μπροστινό μέρος έμεναν οι ναυτικοί και ήταν σαν να ζουν σε μια δική τους χώρα όπου μπορούσαν να κάνουν ό,τι θέλουν και στο πίσω μέρος ήταν οι αξιωματικοί και οι διακεκριμένοι επιβάτες. Για πολλά χρόνια θεωρούνταν πολύ φυσιολογικός αυτός ο τόσο αυστηρός διαχωρισμός».

Στα βιβλία σας υπάρχουν πάντα ανατροπές. Ποιο twist της παγκόσμιας λογοτεχνίας θεωρείτε το καλύτερο όλων των εποχών;

«Αυτό από τη νουβέλα του Ρόμπερτ Λούις Στίβενσον "Δόκτωρ Τζέκιλ και κύριος Χάιντ". Δεν έχουν διαβάσει πολλοί το βιβλίο, όμως όλοι γνωρίζουμε την ιστορία γιατί έχει καθορίσει την ποπ κουλτούρα και έχει μεταφερθεί πολλάκις στον κινηματογράφο. Φανταστείτε όμως τους αναγνώστες το 1886. Αυτή η ανατροπή πρέπει να τους συγκλόνισε, όπως συνέβη στη γενιά μας με την "Εκτη Αίσθηση". Μου αρέσει τόσο πολύ η ιδέα τού να σοκάρει ένα έργο τέχνης τόσο που να καταλήγει να συζητιέται από όλον τον κόσμο».

Σας πειράζει πολύ αν σχολιάσει κάποιος ότι δεν του άρεσε το τέλος ενός βιβλίου σας;

«Ξέρω ότι κάνω κάτι που ενοχλεί αρκετό κόσμο, γράφω διφορούμενα φινάλε, δεν τα συμμαζεύω όλα με πολύ τακτικό τρόπο. Αφήνω τους χαρακτήρες μου να πάρουν αποφάσεις που βρίσκονται σε μια γκρίζα περιοχή από άποψη ηθικής, δεν είναι ξεκάθαρα καλοί ή κακοί, επομένως ίσως κάποια στιγμή να προβούν σε πράξεις με τις οποίες οι αναγνώστες δεν συμφωνούν. Για εμένα το σημαντικό είναι να λατρεύουν ή να μισούν το πώς τελειώνει ένα βιβλίο μου, διότι αυτό σημαίνει ότι τουλάχιστον το θυμούνται. Δεν έχω χειρότερο πράγμα από όταν έχεις διαβάσει ένα μυθιστόρημα και πολύ γρήγορα έχεις ξεχάσει τελείως τι συνέβαινε στις σελίδες του».

Τι πορεία έχετε ακολουθήσει ως αναγνώστης;

«Μυήθηκα στην ανάγνωση με τα βιβλία του Ρόαλντ Νταλ, τα οποία απευθύνονται σε παιδιά αλλά έχουν πάντα κάτι σκοτεινό, είναι σαν να σε μεταφέρουν στην επικράτεια των ενηλίκων. Οταν ήμουν οκτώ ετών μια γειτόνισσά μας άρχισε να μου φέρνει μυθιστορήματα της Αγκαθα Κρίστι. Μου άρεσαν πάρα πολύ και γρήγορα εξάντλησα όλο της το έργο. Κάπως έτσι ήρθα σε επαφή με την έννοια του θανάτου. Οταν ρώτησα γιατί δεν μπορεί να γράψει κι άλλα βιβλία, μου είπαν ότι δεν γίνεται επειδή έχει πεθάνει. Τότε έκανα ίσως την πρώτη σκέψη ότι αν αρχίσω να γράφω εγώ τα βιβλία που μου αρέσουν δεν θα χρειαστεί να αντιμετωπίσω την έλλειψή τους. Στην πορεία αγάπησα τα πονήματα του Στίβεν Κινγκ, τις ιστορίες τρόμου ή γοτθικού τρόμου, και τα τελευταία χρόνια έχω εντυφήσει στη λογοτεχνία αξιώσεων (σ.σ.: literary fiction), απολαμβάνω το ωραίο γράψιμο και την ευρηματική δομή, δεν με ενδιαφέρει τόσο η πλοκή. Το αγαπημένο μου βιβλίο είναι "Ο θεός των μικρών πραγμάτων" της Αρουντάτι Ρόι. Είναι ένα πανέμορφο αλλά απαιτητικό ανάγνωσμα. Ξεχωρίζω και το "Σπίτι από φύλλα" του Μαρκ Ζ. Ντανιελέφσκι. Πρόκειται για ένα ιδιοφυές λογοτεχνικό έργο που δεν είναι ψυχαγωγικό ή εύκολο».

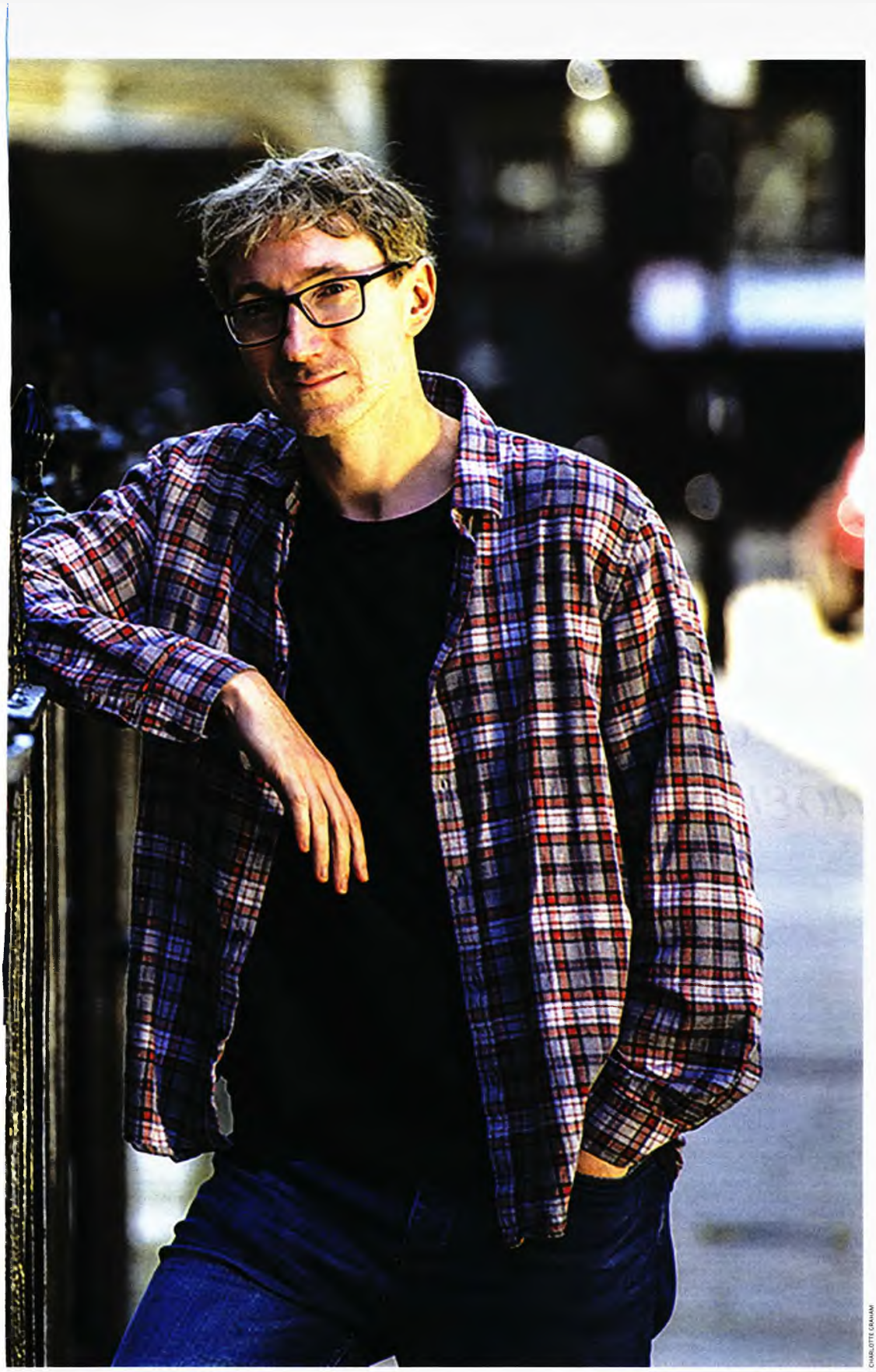
Πολλοί συγγραφείς λένε ότι η καθημερινότητά τους δεν άλλαξε άρδην εξαιτίας της πανδημίας. Ποια είναι η δική σας εμπειρία;

«Ηταν δύσκολα κατά τη διάρκεια του πρώτου lockdown γιατί έκλεισαν οι παιδικοί σταθμοί και έπρεπε με τη γυναίκα μου να βρούμε μια συνταγή για να συνεχίσουμε να δουλεύουμε φροντίζοντας παράλληλα στο σπίτι την κόρη μας που ήταν τότε δύο ετών. Μοιράσαμε τις δουλειές και τις ώρες της ημέρας, όμως δεν βρέθηκε εύκολα ισορροπία. Ωστόσο, εκείνους τους μήνες έκανε εξαιρετικό καιρό στη Βρετανία και, επειδή μένουμε στην εξοχή, έχω πολλές τρυφερές αναμνήσεις από βόλτες στη φύση. Κατά τα λοιπά, η καθημερινότητά μου δεν έχει αλλάξει. Είμαι κλεισμένος σε ένα δωμάτιο και δουλεύω: ίδια οθόνη, ίδιο πληκτρολόγιο, άλλες λέξεις».

Εχετε ζήσει αρκετό καιρό μακριά από την πατρίδα σας: διάβασα ότι ήσασταν δάσκαλος αγγλικών στη Σανγκάη και ταξιδιωτικός ρεπόρτερ με βάση το Ντουμπάι. Με τι τρόπο έχουν επηρεάσει αυτές οι εμπειρίες τα βιβλία σας;

«Οταν τελείωσα το Πανεπιστήμιο δεν ήξερα τι να κάνω και άρχισα να ταξιδεύω. Προγραμμάτιζα να λείπω για τρεις μήνες εκτός Αγγλίας και έμεινα εκτός συνόρων για πέντε χρόνια. Εχω καθαρίσει τουαλέτες, έχω δουλέψει σε συγκομιδή φρούτων, έγραφα μια στήλη στα αγγλικά σε ισπανόγλωσση εφημερίδα στη Λατινική Αμερική. Εχω δηλαδή κάνει κάθε δουλειά του ποδαριού και αυτό με ανάγκασε να παρατηρώ τους ανθρώπους, να βρίσκω πώς να επικοινωνώ με κάθε προσωπικότητα, να καταλαβαίνω τα κίνητρα των άλλων και να τους κατανοώ, στην ουσία εξασκήθηκα στην ενσυναίσθηση. Οταν έγινα συγγραφέας, αυτές οι εμπειρίες με βοήθησαν πάρα πολύ – ειδικά στο χτίσιμο των χαρακτήρων μου».

Πηγή: ΒΗΜΑGAZINO **Σελ.:** 12-13 **Ημερομηνία έκδοσης:** 24-12-2021

«Αφήνω τους χαρακτήρες μου να πάρουν αποφάσεις που βρίσκονται σε μια γκρίζα περιοχή από άποψη ηθικής, δεν είναι ξεκάθαρα καλοί ή κακοί»